

Wymagania wobec kierowców

1. Przestrzeganie postanowień aktów prawnych

Kierowca jest zobowiązany do przestrzegania wszystkich aktów prawnych związanych z przewozem środkami transportu zbiorowego w sieci Zamawiającego.

2. Czynności przed rozpoczęciem obsługi zadań przewozowych

2.1. Przed rozpoczęciem obsługi zadań przewozowych (tj. przed wyjazdem z zajezdni) kierowca jest zobowiązany do ogólnej oceny stanu technicznego pojazdu z naciskiem na funkcjonowanie urządzeń i układów bezpieczeństwa, a w szczególności do sprawdzenia:

- 2.1.1. stanu poręczy, uchwytów, siedzeń,
- 2.1.2. czystości wnętrza pojazdu,
- 2.1.3. funkcjonowania układu sterowania drzwiami,
- 2.1.4. sprawności funkcjonowania kasowników biletowych,
- 2.1.5. sprawności blokady przystankowej.

2.2. Kierowca każdorazowo przed rozpoczęciem obsługi brygady jest zobowiązany do:

- 2.2.1. zapoznania się z dyspozycjami dotyczącymi funkcjonowania danego zadania przewozowego w dniu pracy kierowcy;
- 2.2.2. zalogowania się do SIP-TRISTAR.

3. Możliwość zmiany trasy przejazdu

3.1. Zabroniona jest samowolna zmiana trasy przez kierowcę, która skutkowałaby pominięciem przystanku.

3.2. W przypadkach nadzwyczajnych takich jak np. zagrożenie bezpieczeństwa, zdrowia lub życia, popełnienie przestępstwa, rażące naruszenie przepisów porządkowych lub inne poważne zakłócenia porządku publicznego, prowadzący pojazd jest uprawniony do zmiany trasy przejazdu w celu skorzystania z pomocy odpowiednich służb, w szczególności Policji, Straży Miejskiej, jednostki ratowniczo-gaśniczej, placówki służby zdrowia.

4. Ogólne zasady pracy i obsługi pasażerów

4.1. Kierowca pojazdu musi posiadać numerowaną kartę drogową, służącą do rejestrowania rzeczywistego czasu i przebiegu pracy kierowcy i pojazdu.

- 4.2. Kierowca pojazdu musi posiadać PP danego pojazdu, na którym pełni służbę.
- 4.3. Karta drogowa musi być wypełniana na bieżąco. Upoważnione przez Zamawiającego osoby prowadzące kontrole mają prawo żądać okazania karty drogowej, w celu odnotowania uchybień stwierdzonych w czasie kontroli prowadzonej w pojeździe.
- 4.4. Kierowca zobowiązany jest do prowadzenia sprzedaży biletów papierowych. W momencie rozpoczynania pracy na linii, kierowca zobowiązany jest dysponować kwotą co najmniej 20 zł w drobnych monetach, w celu wydawania reszty pasażerom, którzy zamierzają nabyć bilet. Kierowca zobowiązany jest dysponować taką liczbą biletów papierowych, która zapewni ciągłą sprzedaż do zakończenia pracy kierowcy w danym dniu, przy czym w każdym momencie pracy, za wyjątkiem ostatniego kursu pojazdu w danym dniu, kierowca musi posiadać co najmniej 5 biletów 24-godzinnych (ulgowych i pełnopłatnych) oraz co najmniej 10 biletowych z każdego ze wszystkich pozostałych rodzajów wymaganych do sprzedaży na danej linii (ulgowych i pełnopłatnych).
- 4.5. Sprzedaż biletów może się odbywać tylko w czasie postoju pojazdu.
- 4.6. Kierowca ma obowiązek posiadania przy sobie w widocznym dla pasażera miejscu identyfikatora (legitymacja służbowa) wraz ze zdjęciem, numerem służbowym oraz logo Wykonawcy realizującego przewóz. Wzór identyfikatora określi Zamawiający.

5. Zatrzymanie pojazdu i obsługa pasażerów na przystankach

- 5.1. Z uwagi na charakter przystanku na wyznaczonych na trasie linii przystankach:
  - 5.1.1. „stałych” kierowca jest zobowiązany każdorazowo zatrzymać pojazd bez względu na obecność pasażerów w pojeździe lub na przystanku,
  - 5.1.2. „warunkowych”, tzw. „na żądanie”, kierowca jest zobowiązany zatrzymać pojazd, jeżeli pasażer oczekujący na przystanku zasygnalizuje potrzebę zatrzymania pojazdu poprzez wyraźne podniesie ręki lub pasażer znajdujący się w pojeździe zasygnalizuje potrzebę zatrzymania poprzez użycie przycisku „stop”.
- 5.2. Dojeżdżając do przystanku „na żądanie” kierowca powinien zwrócić szczególną uwagę na sygnalizację potrzeby zatrzymania i być przygotowany do zatrzymania pojazdu.
- 5.3. W warunkach ograniczonej widoczności (przejrzystości powietrza) oraz poruszając się bezpośrednio za innym pojazdem lub dużym pojazdem ciężarowym, prowadzący powinien zmniejszyć prędkość adekwatnie tak, aby pasażer oczekujący na przystanku był w stanie dostrzec pojazd i zasygnalizować potrzebę zatrzymania.
- 5.4. W przypadku przystanku usytuowanego tak, że wysiadanie pasażerów odbywa się bezpośrednio na torowisko tramwajowe, prowadzący powinien zachować szczególną

ostrożność i umożliwić wysiadanie tylko wówczas, gdy na torowisku nie znajduje się lub nie nadjeżdża tramwaj.

5.5. Zatrzymanie pojazdu na przystanku powinno nastąpić:

5.5.1. jak najbliżej krawędzi przystanku – nie dalej niż 200 mm;

5.5.2. w sposób umożliwiający bezpieczną obsługę przystanku – wymianę pasażerską (wsiadanie i wysiadanie pasażerów), tj. tak aby wszystkie drzwi pojazdu znajdowały się na długości krawędzi przystanku;

5.5.3. w taki sposób, aby elementy infrastruktury przystankowej lub drogowej (kosze, ławki, krawędź wiaty, znaki drogowe, oświetlenie itd.) a w okresie zimowym także przyzmy śniegu, znajdujące się w odległości poniżej 1 metra od krawędzi przystanku nie znajdowały się naprzeciwko drzwi pojazdu, ze szczególnym uwzględnieniem drugich drzwi w pojeździe (lub innych wyposażonych w rampę wjazdową dla wózka inwalidzkiego);

5.6. Jeżeli długość krawędzi przystanku nie umożliwia jednoczesnej bezpiecznej obsługi przez więcej niż jeden pojazd, kierowca drugiego pojazdu (oraz następne w kolejności) oczekuje za pojazdem w pierwszej kolejności, po czym po jego odjeździe podjeżdża tak, aby była możliwa bezpieczna obsługa przystanku.

5.7. Jeżeli długość krawędzi przystanku umożliwia bezpieczną obsługę przez więcej niż dwa pojazdy, kierowca trzeciego pojazdu w kolejności może prowadzić obsługę przystanku lecz po jej zakończeniu i odjeździe pojazdów poprzedzających jest zobowiązany do podjazdu do czoła przystanku i ponowną obsługę przystanku.

5.8. Po zatrzymaniu prowadzący pojazd jest zobowiązany do aktywacji układu otwierania drzwi przez pasażerów lub otwarcia wszystkich drzwi w pojeździe – zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 8.

5.9. Kierowca jest zobowiązany do umożliwienia wysiadania i wsiadania wszystkim pasażerom.

5.10. Odjazd z przystanku może nastąpić dopiero po upewnieniu się, że żaden z pasażerów nie wsiada z pojazdu lub nie wysiada z pojazdu oraz wszystkie drzwi zostały bezpiecznie zamknięte.

5.11. Na przystankach początkowych pojazdy powinny być podstawiane co najmniej na 5 minut przed rozkładową godziną odjazdu. Wszystkie wyjątki od tej zasady określone są w „Zasadach organizacji ruchu na pętlach”, ustanawianych w drodze zarządzenia Zamawiającego.

6. Zatrzymanie pojazdu i obsługa pasażerów poza przystankiem

- 6.1. Zabronione jest zatrzymanie pojazdu poza przystankami wyznaczonymi na trasie przejazdu oraz umożliwienie wysiadania z pojazdu i wsiadania pasażerom do pojazdu.
- 6.2. W przypadkach nadzwyczajnych takich jak np. zagrożenie bezpieczeństwa, zdrowia lub życia, popełnienie przestępstwa, rażąco naruszenie przepisów porządkowych lub inne poważne zakłócenia porządku publicznego, prowadzący pojazd jest uprawniony do podjęcia decyzji o zatrzymaniu pojazdu i wypuszczeniu pasażerów w miejscu poza wyznaczonymi na trasie przejazdu przystankami.
- 6.3. W przypadkach nadzwyczajnych takich jak wystąpienie usterki uniemożliwiającej dalszą jazdę, żądanie odpowiednich służb, w szczególności Policji, CR lub innych uprawnionych osób, wystąpienie na trasie przejazdu zatoru drogowego skutkującego całkowitym zatrzymaniem ruchu (nie wskazującym na możliwość kontynuowania dalszej jazdy), kierowca jest uprawniony do zatrzymania pojazdu i wypuszczenia pasażerów w miejscu poza wyznaczonymi na trasie przejazdu przystankami.
- 6.4. W przypadku wystąpienia podczas pracy na linii okoliczności uniemożliwiających dalszą jazdę, w tym dojazd do najbliższego przystanku lub krańca spowodowanych nagłym zachorowaniem kierowcy, powinien on bezzwłocznie i bezpiecznie zatrzymać pojazd oraz w miarę możliwości powiadomić CR, wezwać pomoc lub poprosić o pomoc pasażerów.
- 6.5. Każdorazowo wypuszczenie pasażerów może nastąpić wyłącznie z zachowaniem szczególnej ostrożności i po upewnieniu się, że nie zagraża im niebezpieczeństwo podczas wysiadania z pojazdu.
- 6.6. W przypadkach o których mowa w punktach 6.2.-6.4. kierowca następnego pojazdu danej linii lub inny pojazd, który został wyznaczony lub skierowany przez CR jako zastępczy, jest uprawniony do zatrzymania pojazdu i umożliwienia wsiadania pasażerów, po upewnieniu się, że nie zagraża im niebezpieczeństwo podczas wsiadania do pojazdu.

7. Postępowanie w sytuacjach nadzwyczajnych

- 7.1. W przypadku nagłego zachowania pasażera zagrażającego jego zdrowiu lub życiu, kierowca jest zobowiązany do udzielenia pomocy pasażerowi, a w szczególności:
  - 7.1.1. wezwać pomoc (pogotowie ratunkowe) na nr alarmowy 112,
  - 7.1.2. udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej,
  - 7.1.3. powiadomić CR i postępować wg poleceń CR,
- 7.2. W przypadku zdarzenia drogowego z udziałem pojazdu kierowca powinien:
  - 7.2.1. zredukować możliwość zwiększenia się skutków zdarzenia,
  - 7.2.2. zapoznać się ze stanem pasażerów,

- 7.2.3. w przypadku stwierdzenia lub otrzymania informacji o odniesionych urazach zagrażających zdrowiu lub życiu podjąć działania opisane w punktach 7.1.1.-7.1.3.,
  - 7.2.4. zapoznać się ze stanem pojazdu oraz powiadomić służby zabezpieczenia ruchu.
- 7.3. W przypadku powstania w pojeździe pożaru, groźnego dla zdrowia i życia zadymienia lub stwierdzenia użycia niebezpiecznych dla zdrowia i życia substancji prowadzący pojazd powinien:
- 7.3.1. natychmiast zatrzymać pojazd,
  - 7.3.2. rozpocząć akcję ewakuacyjną informując pasażerów o sposobie bezpiecznego opuszczenia pojazdu,
  - 7.3.3. powiadomić służby ratunkowe na nr telefoniczny 112 oraz służbę CR,
  - 7.3.4. ewentualnie, jeżeli jest to możliwe z zachowaniem bezpieczeństwa prowadzącego pojazd, podjąć działania mając na celu ograniczenie skutków pożaru (wyłączenie głównego wyłącznika prądu, użycie gaśnic),
  - 7.3.5. postępować wg poleceń CR.

8. Stosowanie układu otwierania drzwi przez pasażerów

- 8.1. Kierowca zobowiązany jest do stosowania układu otwierania drzwi przez pasażerów, za wyjątkiem sytuacji opisanych w pkt 8.3. i 8.4.
- 8.2. W szczególności układ otwierania drzwi przez pasażerów powinien być wykorzystywany podczas obsługi przystanków „na żądanie” oraz w okresie zimowym podczas pracy urządzeń grzewczych i w okresie letnim podczas pracy urządzeń klimatyzacyjnych.
- 8.3. W przypadku przystanków o dużej wymianie pasażerskiej (wysiadanie i wsiadanie przy użyciu wszystkich drzwi pojazdu), zwłaszcza przystanków położonych w centrum miasta, w rejonie dużych węzłów przystankowych, przystanków krańcowych oraz w okresach dużego ruchu pasażerów (zwłaszcza godziny szczytów komunikacyjnych), prowadzący powinien odstąpić od stosowania układu drzwi przez pasażerów, jeżeli takie działanie skróci czas wymiany pasażerskiej.
- 8.4. Prowadzący powinien odstąpić od stosowania układu otwierania drzwi przez pasażerów w sytuacjach obsługi pasażerów niepełnosprawnych – punkt 14.7.3. i 14.8.1.

9. Bezpieczeństwo prowadzenia pojazdu

- 9.1. Podczas jazdy prowadzącemu zabrania się:
  - 9.1.1. palenia tytoniu, używania e-papierosów,
  - 9.1.2. spożywania posiłków i napojów,

- 9.1.3. korzystania z telefonu wymagającego trzymania słuchawki lub mikrofonu w ręku,
- 9.1.4. wykorzystywania dwóch słuchawek nałożonych na uszy podczas prowadzenia pojazdu.
- 9.2. W czasie jazdy zabronione jest przewożenie osób postronnych w kabinie prowadzącego pojazd (z zastrzeżeniem pkt. 10.3.), w tym pracowników Wykonawcy, z wyłączeniem instruktorów Wykonawcy wyposażone w widoczne oznakowanie w postaci kamizelki odblaskowej.
- 9.3. W czasie jazdy zabronione jest prowadzenie rozmów z pasażerami, które nie dotyczą udzielania informacji o ofercie przewozowej Zamawiającego.
- 9.4. Podczas zatrzymania i postoju pojazdu kierowcy zabrania się palenia tytoniu i używania e-papierosów. Za naruszenie zakazu uznaje się również sytuację, w której dym pozostaje we wnętrzu pojazdu po jego udostępnieniu dla pasażerów.

10. Zmiana kierowców

- 10.1. Zmiana kierowców odbywana w trakcie realizacji kursu nie może powodować opóźnień i utrudnień w ruchu.
- 10.2. Zmiana kierowców nie powinna trwać dłużej niż jedną minutę.
- 10.3. Dopuszczalny jest przejazd zmieniających się kierowców w kabinie, w celu dokonania sprawnej wymiany oraz przekazania niezbędnych informacji na temat stanu pojazdu oraz ewentualnych dyspozycji dotyczących funkcjonowania danego zadania przewozowego czy poleceń dotyczących przebiegu dalszej pracy pod warunkiem, że przejazd nie zajmuje więcej niż odległość dwóch przystanków a przewóz osoby zmienianej lub zmieniającej nie wpływa na bezpieczeństwo przejazdu (np. nie ogranicza widoczności kierowcy).

11. Zapewnienie właściwych warunków komfortu termicznego w przestrzeni pasażerskiej pojazdu

- 11.1. W okresach niekorzystnych warunków atmosferycznych, zwłaszcza w okresie zimowym podczas pracy urządzeń grzewczych i okresie letnim podczas pracy urządzeń klimatyzacyjnych, przy przedłużonym postoju na przystanku (np. wynikającym z warunków ruchu), kierowca po zakończeniu wymiany pasażerskiej powinien aktywować funkcję automatycznego zamykania drzwi po ich otwarciu przez pasażerów.
- 11.2. Funkcja automatycznego zamykania drzwi po ich otwarciu przez pasażerów powinna być wykorzystywana podczas postoju na krańcu w okresach niekorzystnych warunków atmosferycznych.
- 11.3. W okresach kiedy urządzenia grzewcze oraz klimatyzacyjne nie pracują, a warunki atmosferyczne są korzystne, prowadzący powinien otworzyć wywietrzniki dachowe.

11.4. W okresach, kiedy nie funkcjonuje układ klimatyzacji, kierowca powinien odbloko-
wać możliwość otwierania okien.

12. Czynności wykonywane przez kierowcę podczas postoju na przystanku krańco- wym

12.1. Podczas postoju na krańcu kierowca powinien dokonać przeglądu przestrzeni pasa-
żerskiej a w razie potrzeby:

12.1.1. sprawdzić poprawność działania urządzeń SWIP,

12.1.2. usunąć z wnętrza większe zanieczyszczenia (np. gazety, papiery, opakowa-
nia),

12.1.3. zgłosić dyspozytorowi Wykonawcy ewentualne zanieczyszczenie wnętrza, któ-
re nie jest możliwe do usunięcia przez kierowcę,

12.1.4. zgłosić dyspozytorowi Wykonawcy ewentualne uszkodzenia wnętrza pojazdu,
w tym urządzeń systemów elektronicznych,

12.2. W okresie zimowym, w razie potrzeby, do obowiązków kierowcy należy:

12.2.1. oczyszczenie stopni wejściowych ze śniegu, tzw. błota pośniegowego i lodu,

12.2.2. oczyszczenie (wytarcie) zewnętrznych przycisków otwierania drzwi oraz sy-
gnalizacji potrzeby otwarcia rampy wjazdowej,

12.2.3. oczyszczenie szyb na wysokości zewnętrznych tablic informacji liniowej SWIP,

12.3. W okresie funkcjonowania układu klimatyzacji, w razie potrzeby, do obowiązków kie-
rowców należy:

12.3.1. kontrola zabezpieczeń przed otwarciem okien przez pasażerów,

12.3.2. w razie potrzeby odblokowanie możliwości otwierania okien przez pasażerów,
jeżeli urządzenia klimatyzacyjne nie będą już pracowały (spadek temperatury
zewnątrznej),

12.3.3. w razie potrzeby zablokowanie możliwości otwierania okien przez pasażerów,
jeżeli urządzenia klimatyzacyjne będą pracowały (wzrost temperatury ze-
wnętrznej),

12.4. Prowadzący może odstąpić od wykonania czynności opisanych w punktach
12.1.-12.3., jeżeli postój na krańcu stanowi wyznaczoną w rozkładzie zgodną z
przepisami przerwę w pracy lub jeśli rozkładowy czas postoju na przystanku jest
krótszy niż 10 minut.

12.5. W przypadku postojów (na krańcu) dłuższych niż 1 minuta powinien wyłączyć sil-
nik.

13. Przekazywanie informacji – komunikacja z pasażerami

- 13.1. Kierowca jest zobowiązany do udzielania pasażerom informacji dotyczących realizowanego zadania przewozowego (m.in. godziny odjazdu z krańca, trasy przejazdu, wykazu przystanków na trasie) podczas zatrzymania i postoju pojazdu.
- 13.2. W przypadku zmian dotyczących realizacji zadania przewozowego będących skutkiem poleceń Zamawiającego, prowadzący jest zobowiązany do:
  - 13.2.1. przekazania pasażerom informacji o zmianie przy wykorzystaniu urządzeń nagłaśniających (mikrofonu); uwzględniając m.in. możliwość włączenia mikrofonu na 30 sekund, komunikat powinien być krótki;
  - 13.2.2. przeprogramowania sterownika SWIP w sposób adekwatny do zmiany oraz możliwości operacyjnych.
- 13.3. Dopuszcza się udzielania informacji dotyczących zmiany podczas jazdy tylko w niezbędnym zakresie pod warunkiem, że informacje będą krótkie a ich przekazywanie nie może wpływać na bezpieczeństwo
- 13.4. W przypadku wystąpienia sytuacji opisanych w punkcie 6.3. przekazanie pasażerom informacji o przyczynach zatrzymania oraz wskazanie możliwości kontynuowania podróży.
- 13.5. Kierowca każdorazowo na żądanie pasażera jest zobowiązany do podania numeru służbowego oraz wskazać możliwości kontaktu z Wykonawcą i/lub Zamawiającym.

14. Obsługa pasażerów niepełnosprawnych

- 14.1. Pasażer niepełnosprawny to w szczególności osoba z widoczną niepełnosprawnością – osoba korzystająca lub zamierzająca skorzystać z przejazdu której zdolność do poruszania się jest ograniczona z powodu:
  - 14.1.1. utraty lub poważnej dysfunkcji wzroku (w szczególności osoby korzystające z białej laski, psa przewodnika),
  - 14.1.2. ruchowej dysfunkcji organizmu (w szczególności osoby na wózku inwalidzkim ręcznym lub elektrycznym, poruszające się z pomocą kul, laski, balkonika, chodzika i innych pomocy ułatwiających chodzenie).
- 14.2. Kierowca jest zobowiązany udzielić pomocy osobom niepełnosprawnym w skorzystaniu z przejazdu we wnioskowanym przez nich zakresie i w zgodności z odrębnymi przepisami prawnymi (w szczególności z regulacjami zawartymi w przepisach BHP).
- 14.3. Potrzeba skorzystania z pomocy kierowcy może być zgłoszona bezpośrednio przez osobę niepełnosprawną lub inną osobę występującą w jej imieniu.

- 14.4. Wszelka pomoc osobom niepełnosprawnym powinna być przeprowadzana z zachowaniem należytej staranności oraz zasad postępowania prowadzącego pojazd opisanych w punktach 14.5.+14.8.
- 14.5. Zasady postępowania przed zatrzymaniem pojazdu na przystanku:
- 14.5.1. kierowca w przypadku zauważenia osoby z widoczną niepełnosprawnością ruchową lub osoby z niepełnosprawnością narządu wzroku poruszającej się z białą laską lub psem asystującym, oczekującej w widocznym dla prowadzącego miejscu, powinien zatrzymać się nawet w przypadku braku sygnalizacji ze strony osoby niepełnosprawnej potrzeby zatrzymania na przystanku „na żądanie”.
- 14.6. Zasady zatrzymania pojazdu na przystanku:
- 14.6.1. zatrzymanie pojazdu na przystanku powinno odbyć się w sposób umożliwiający bez przeszkód skorzystanie niepełnosprawnego pasażera z drugich drzwi w pojeździe (lub innych przystosowanych do obsługi osób niepełnosprawnych).
- 14.7. Zasady postępowania po zatrzymaniu pojazdu:
- 14.7.1. pasażer potrzebujący skorzystać z rampy wjazdowej, w szczególności poruszający się na wózku inwalidzkim, jednoznacznie sygnalizuje kierowcy taką potrzebę poprzez naciśnięcie specjalnego przycisku oznaczonego piktogramem wózka inwalidzkiego lub w inny jednoznaczny sposób, jeżeli użycie przycisku przez osobę niepełnosprawną lub inną występującą w jej imieniu nie jest możliwe;
- 14.7.2. kierowca powinien uważnie obserwować zachowanie niepełnosprawnego pasażera w celu udzielenia mu niezbędnej pomocy;
- 14.7.3. kierowca powinien otworzyć drzwi bez stosowania układu otwierania drzwi przez pasażerów – dotyczy to każdych drzwi, którymi zamierza wsiąść osoba niepełnosprawna;
- 14.7.4. w przypadku oczekiwania na przystanku osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim, korzystającej z pomocy ułatwiających chodzenie lub osoby z dzieckiem przewożonym w wózku, kierowca używa funkcji tzw. przyklęku, tj. obniżenia prawej strony nadwozia;
- 14.7.5. funkcja przyklęku nie powinna być stosowana jedynie w przypadku, gdy jej użycie spowodowałoby zwiększenie różnicy pomiędzy stopniem wejściowym a poziomem przystanku;
- 14.7.6. kierowca po uzyskaniu jednoznacznej sygnalizacji przez pasażera potrzeby użycia rampy wjazdowej, każdorazowo wyklada rampę wjazdową oraz za-

- pewnia niezbędną, tj. w zakresie zgłoszonym przez pasażera, pomoc pasażerowi w zajęciu miejsca w pojeździe;
- 14.7.7. kierowca podczas wykonywania czynności związanych z wyłożeniem rampy wyjazdowej, powinien zapytać pasażera o przystanek, na którym ten planuje wysiąść;
- 14.7.8. kierowca, który prowadził obsługę przystanku jako pojazd drugi i trzeci w kolejności, po odjeździe pojazdu poprzedzającego powinien upewnić się czy na przystanku nie znajduje się osoba z widoczną niepełnosprawnością sygnalizująca potrzebę skorzystania z pojazdu; w takim przypadku prowadzący powinien ponownie zatrzymać pojazd jako pierwszy w kolejności i ponowić obsługę przystanku.
- 14.8. Zasady postępowania przy opuszczaniu pojazdu przez osobę niepełnosprawną:
- 14.8.1. kierowca powinien otworzyć drzwi bez stosowania układu otwierania drzwi przez pasażerów – dotyczy to każdych drzwi, którymi zamierza wysiąść osoba niepełnosprawna;
- 14.8.2. kierowca po zatrzymaniu się na przystanku używa funkcji tzw. przykłąku;
- 14.8.3. funkcja przykłąku nie powinna być stosowana jedynie w przypadku, gdy jej użycie spowodowałoby zwiększenie różnicy pomiędzy stopniem wejściowym a poziomem przystanku;
- 14.8.4. kierowca po uzyskaniu sygnalizacji przez pasażera potrzeby użycia rampy wyjazdowej, każdorazowo wyklada rampę wyjazdową oraz zapewnia niezbędną, tj. w zakresie zgłoszonym przez pasażera, pomoc pasażerowi w opuszczeniu pojazdu.
- 14.9. W przypadku obsługi osób niepełnosprawnych, kierowca powinien ze szczególną uwagą udzielać pasażerom wszelkich informacji dotyczących przejazdu.

15. Umundurowanie kierowców

- 15.1. Kierowcy muszą być ubrani schludnie i estetycznie, tj.: w obowiązkowym ubiorze składającym się z:
- 15.1.1. długich spodni (lub spódnicy w przypadku kobiet) jednobarwnych (bez wzoru) koloru granatowego,
- 15.1.2. koszuli jednobarwnej (bez wzoru) koloru jasnoniebieskiego z naszytym na wysokości prawej piersi logo i nazwą Wykonawcy,
- 15.1.3. krawata jednobarwnego (bez wzoru) koloru granatowego; węzeł krawata musi zasłaniać guzik koszuli pod szyją; noszenie krawata obowiązuje przez cały rok, chyba że Zamawiający – na podstawie odrębnych zarządzeń – okresowo

zwolni kierowców z tego obowiązku; dopuszcza się możliwość rozpięcia koszuli pod szyją o 1 guzik,

15.1.4. swetra jednobarwnego (bez wzoru) koloru granatowego, z wycięciem pod szyją typu „caro”, z umieszczonym na wysokości prawej piersi logo i nazwą Wykonawcy; w okresie uzgodnionym z Zamawiającym dopuszcza się kierowanie pojazdem bez swetra.

16. Postanowienia końcowe

W trakcie trwania umowy, Zamawiający może zmodyfikować zapisy niniejszego załącznika dotyczące zakresu obsługi pasażerów.

ZAMAWIAJĄCY

WYKONAWCA